

ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПРОГРЕСУ

Вступ. Науково-технічний прогрес є основною рушійною силою, каталізатором, імпульсом докорінних змін у всій системі людського життя. Він є одним із найважливіших чинників економічного зростання держави, поліпшення рівня освіти, медичного обслуговування, збільшення середньої тривалості життя та ін.

Такі досягнення сучасної науки, як атомна і термоядерна енергія, початок космічної ери, автоматизація і кібернетизація виробництва, комп'ютеризація в повсякденному житті, говорять про величезний вплив науково-технічного прогресу на всі сфери суспільного життя. Якщо раніше область техніки обмежувалася сферою виробництва матеріальних благ, то нині вона пронизує все суспільне життя.

Відбувся різкий, якісний стрибок у розвитку науки і техніки, який змушує по-новому осмислити як весь попередній хід науково-технічного прогресу, так і можливі перспективи в майбутньому. Революція в техніці супроводжується і обумовлюється революцією в науці, в інженерно-технічному мисленні. Техніка впливає на суспільні відносини, на ідеологію, моральні відносини, ставить нові проблеми перед суспільством.

Мета: розкрити взаємозв'язок науково-технічного прогресу і філософії.

Багато дослідників відзначають, що характерною ознакою сучасного науково-технічного прогресу є те, що, з розвитком інтернету та нових технологій людина створила занадто складний для себе, та своїх інтелектуальних можливостей світ і тому більше не може ясно усвідомлювати і ефективно пророкувати напрям свого власного розвитку. Людина стала частиною чогось більшого, ніж вона сама.

Усі ці процеси потребують істотних змін в умовах життя і праці людини, освоєння більш складних професій, що можливо лише для людей із достатнім освітнім, професійним (економічним) і культурним рівнем. Розвиток техніки та роботизованої праці створює матеріальні умови для більш інтелектуальної, творчої праці, а в свою чергу людська ручна праця відступає на задній план перед машинною.

У другій пол. XX ст. за класифікацією К. Ясперса було сформовано 3 напрямки оцінки феномена науки та техніки:

Оптимістичний - техніка сама здатна нейтралізувати або й подолати ті негативні наслідки, які несе людству її розвиток і поширення. Тобто технічні системи створюють засоби та передумови поступової гармонізації життя і процесів у суспільстві.

Песемістичний - отримав назву технофобії - жаху перед технікою. Прихильники такої оцінки роблять висновок про марність очікування добра від розвитку науки та техніки. На їхню думку, цей розвиток не приведе ні до чого іншого, окрім перетворення самої людини на елемент технічних процесів.

Нейтральний - може бути переданий словами К. Ясперса: «Одне в будь-якому разі очевидно: техніка - лише засіб, а сама по собі вона не є ані доброю, ані поганою. Усе залежить від того, що із неї зробить людина, чому вона слугуватиме, в які умови людина її поставить» [10, с. 140]. «Оскільки техніка сама не ставить перед собою жодної мети, вона перебуває по той бік добра і зла або передувє їм» [10, с. 134].

Розвиток науки і техніки сам по собі не залежить від того, в якій соціально-економічній системі він відбувається. Науково-технічний прогрес уможливує розвиток суспільства, а як використовуються наукові й технічні досягнення - залежить від конкретної соціально-економічної будови суспільства.

Будь-яка зміна матеріального виробництва, викликана науково-експериментальною і практичною технічною діяльністю веде за собою зміни соціально-політичного життя людей. Не завжди ці зміни відразу видно, а оцінити їх наслідки як позитивні, так і негативні можна тільки після ретельного аналізу.

20 років тому відомий філософ Фукіяма сформулював концепцію кінця історії. Він стверджував, що все, що могло відбутися, вже відбулося, і історія зупинилася. Однак, починаючи з періоду, що передував неолітичній революції, людство багаторазово стикалося з ситуаціями, коли розвиток захопив в глухий кут. Але завжди революційним шляхом з'являлося нове знання, нове розуміння, що змінювало технології, і тим самим забезпечувалася безперервність розвитку. З цих позицій можна прийняти висловлювання Фукіями. Тобто констатувати факт закінчення певного етапу історичного розвитку. Будь-яка технологія, по суті, просто продовжує природне, вроджене прагнення всього живого панувати над навколишнім середовищем або принаймні не підкорятися йому у боротьбі за існування.

Отже, науково-технічний прогрес - це поступальний рух науки і техніки, еволюційний розвиток усіх елементів продуктивних сил суспільного виробництва на основі широкого пізнання і освоєння зовнішніх сил природи, це об'єктивна, постійно діюча закономірність розвитку матеріального виробництва, результатом якої є послідовне вдосконалення техніки, технології та організації виробництва, підвищення його ефективності.

НТР - явище глобального характеру, воно охоплює як всі сторони внутрішнього життя певного суспільства, так і зовнішні його сторони. Розвиток науки і техніки сам по собі не залежить від того, в якій соціально-економічній системі він відбувається. Науково-технічний прогрес створює можливість для розвитку суспільства.

Література

1. Бердяев Н.А. Человек и машина // Вопросы философии. Горохов В. Г. -1989. - №2. - з.147 - 162.
2. Вернадский В.И. О науке. Т.1. Научное знание. Научное творчество. Научная мысль. - Дубна: Феникс
3. Гончарук (Чолач) Т.В., Джугла Н.В., Етнологічні інтенції осмилення українства у філософії Богдана Цимбалістого. // Психологія і педагогіка. - Тернопіль, 2018. - №1-2. - с 155-162.
4. Горохов В.Г., Розин В. М. Введение в философию техники. - М.: ИНФРА, 1998
5. Джугла Н. До питання Українського східного Обряду у рішеннях Замойського скандалу 1720р. / Історія релігій в Україні. - Львів, «Логос», 2005. - с 210-215
6. Митчем К. Что такое философия техники. - М.: Аспект пресс, 1995
7. Петрушенко В.Л. Філософія науки та техніки. - Львів: «львівська політехніка», 2000
8. Філософія: навч. посіб./ Гончарук Т.В., Джугла Н.В., Шумка М.Л., - Тернопіль: підручники і посібники, 2016. - 416 с
9. Шубин В.И. Пашков Ф.Е. Культура. Техника. Образование: Учебное пособие для технических университетов. - Днепропетровск: Высшая школа, 1999
10. Ясперс К. Современная техника // Новая технократическая волна на Западе. - М.: Пресс, 1986 - с. 119 - 146

ФІЛОСОФІЯ ОСОБИСТИХ РІШЕНЬ БІЗНЕСМЕНА

Діяльність бізнесмена в тій чи іншій мірі це ризик, і тому для нього важливість прийняття рішень є дуже відповідальним. Для цього йому потрібно обдумати всі наслідки, і підготуватись до різних варіантів вирішення цих проблем.

Постановка проблеми: на сучасному етапі бізнес є найбільш ефективним методом введення підприємницької діяльності. На даний час більшість підприємств користуються застарілою системою, і в більшості випадків призводять до втрат конкурентних переваг, або, інколи, банкрутства. І через то бізнесмени дуже відповідально підходять до прийняття рішення.

Мета дослідження: дослідження особливостей керівника на прийняття рішень, проаналізувати план дій бізнесмена, бізнес в сучасному світі. Для досягнення мети потрібно поставити ряд

завдань: дослідити особливості бізнесу та функції особистих рішень.

Об'єкт дослідження: людина – бізнесмен.

Предмет дослідження:

філософія вдосконалення бізнесмена.

основи бізнесу.

Дослідження теми: на кожному етапі свого життя людина приймає різні рішення, деякі з яких виконуються вже як звичка, наприклад, вдітись, помитись, привітатись з людьми тощо. А також вони бувають такими, які не можна вирішити ментально, і для їх рішення деякі бізнесмени можуть витратити понад пару тижнів. Рішення – це результат розумової діяльності людини, що приводить до певного висновку і необхідних дій. Прийняття рішення для бізнесмена є дуже вирішальним вибором в його житті. Воно також впливає на різні інтереси компанії, як, економічні, організаційні, соціальні тощо. Під час прийняття рішення в кожного бізнесмена є чіткий план для правильного вибору:

1. Потрібно задуматись над наслідками того чи іншого рішення.
2. Знайти достатньо інформації.
3. Встановити термін прийняття рішення, щоб не відкладати справу до невизначеного терміну.
4. Вирішувати самому.
5. Зупинитись на першому рішенні, так як воно зазвичай найбільш правильне.

На даний час ситуація кардинально змінилась. Олвін Тофлер вважає що суспільство вступило в третю хвилю розвитку, де дуже добре показано повернення бізнесу в родинне коло. Таке повернення тільки на руку бізнесмену, коли стосується його соціально-психологічних сторін, бо тільки родина може дати пораду кращу ніж це може зробити експерт-виробничник.

Сучасне економічне, політичне, культурологічне і т. д. життя суспільства вимагає від бізнесмена постійного пошуку. Внутрішня напруга ділової людини в процесі конкурентної боротьби, яка вибирає витончених форм на схилку 20 століття, настільки зростає, що вона не витримує часто психологічно. В цих умовах необхідна духовна основа, яка надає особі внутрішньої рівноваги. Такою основою є релігія, мистецтво, філософія, спираючись на які людина приймає і реалізовує рішення в усіх царинах суспільного життя і особливо в найбільш динамічній його сфері – бізнесі.

Бізнес – це організація (компанія) яка бере участь в торгівлі товарами, або послугами споживачам. Розрізняють різні види бізнесу: приватні, сімейні, державні, орендні, індивідуальний, спільний. Філософія це одна з перших, яка бере на себе відповідальність за формування адекватності рішення, та знаходження найрізноманітніші шляхи виходу з тої чи іншої кризи. Філософія є важливим джерелом для прийняття рішення. Найважче прийняти рішення тоді, коли не маєш достатньої інформації. Найкраще, що можна зробити у цьому випадку, зазначають американські вчені, – це консультації з експертами. Навколо філософії бізнесу було зібрано багато вчених на розкриття цієї теми. Особливе місце у розкритті цього питання можна надати філософу – екзистенціалісту Карлу Ясперсу, який трактував, що підприємницькій діяльності притаманні два явища: свобода як ідея і свобода як вибір (рішення). Йдучи слідом за авторами « Економікса » і К. Ясперсом, можна твердити, що бізнесмен діє вільно тільки тоді, коли ці дії визначені внутрішнім станом потреби щось зробити конкретно. Прийняття рішень – це психологічний процес, тому способи їх вибору можуть варіюватися від спонтанних до високологічних. Важкість прийняття рішення є тому, що від цього залежить їх авторитет.

В науці також виділяють 5 видів особистих рішень:

1. Рішення врівноваженого типу – найбільш продуктивна тактика прийняття рішень. Вона властива людям, які задалегідь аналізують умови та вимоги завдань, приділяють однакову увагу висуненню та перевірці гіпотез.
2. Імпульсивні рішення властиві людям, у яких процес побудови гіпотез різко переважає над діями з їх перевірки та уточнення. Це призводить до того, що процес прийняття рішень мінає етап обґрунтування та перевірки.
3. Інертні рішення є результатом дуже невпевненого й обережного пошуку. Вкрай повільним є процес уточнення гіпотези. Людина надзвичайно критично оцінює кожен свій крок, неодноразово перевіряючи.
4. Ризиковані рішення нагадують імпульсивні, але відрізняються від них. Якщо імпульсивні рішення перестрибують через етап обґрунтування гіпотези, то ризиковані все ж його не обходять, але до їх оцінки людина приходиться лише після того, як виявлена невідповідність. У кінцевому підсумку, хоча і з запізненням, елементи побудови гіпотез та їх перевірки врівноважуються.

5. Рішення обережного типу – це рішення, до яких підходять з особливою ретельністю оцінки гіпотез. Перш ніж прийти до висновку, людина здійснює безліч різноманітних підготовчих дій. Обережних людей більше лякають помилки, ніж радують успіхи. Тактичним завданням таких людей є уникнення помилки.

Висновок: підприємство на даний час є одним з найпопулярнішим. Нажаль нинішні бізнесмени-початківці ставлять ціль добитись якомога грошей, і тим можуть привести його тільки в гірше становище. Щоб зайнятись цією справою потрібно мати неабиякі вміння, талант та ідеї, які згодом у плідній праці розпочнуть реалізуватись.

Прийняття рішення базується на свідомому і цілеспрямованому характері. І тому рішення в деякій мірі залежить відступлення повноти і достовірної інформації бізнесмена. Відображаючи його внутрішній світ, відповідно до якого і змінюється класифікація рішення: рішення врівноваженого типу, імпульсивні рішення, інертні рішення, ризиковані та рішення обережного типу. Ось тому прийняття рішення є найважливішою справою бізнесмена. Як казав Джеймс Отрі Бізнес володіє величезною здатністю досягати самих кордонів нашого суспільства та допомагає надавати можливості для кожної людини і, дійсно, це можливість для кожного, щоб самореалізуватись та досягати великих успіхів.

Література

1. Глинчикова А.Г. Может ли быть товаром интеллект и продукт его труда/У Вопросы философии. – 1997, №17. – С. 3–5
2. Гончарук, Т. В. Філософія сучасного українця у форматі інноваційного суспільства / Т. В. Гончарук // Наукові записки. Сер. Філософія. – Острог : Національний університет «Острозька академія», 2011. – Вип. 9.